

TI

“ጉዳዩ ደ አብ መስርሕ
ዱብሊን ኣሎ ማለት
እንታይ ማለት እዩ?”

ክፍሊ ለ

ናይ ዱብሊን መስርሕ - ብመሰረት ዓንቀጽ 4 ሕጊ ኤዎሮጳዊ ሕብረት ቁ
604/2013 (REGULATION (EU) No 604/2013)፣ ኣብ ናይ ዱብሊን
መስርሕ ዝርከብ ብዛዕባ ናይ ዓለምለኻዊ ዑቕባ ሓተትቲ ዝምልከት ሓበሬታ

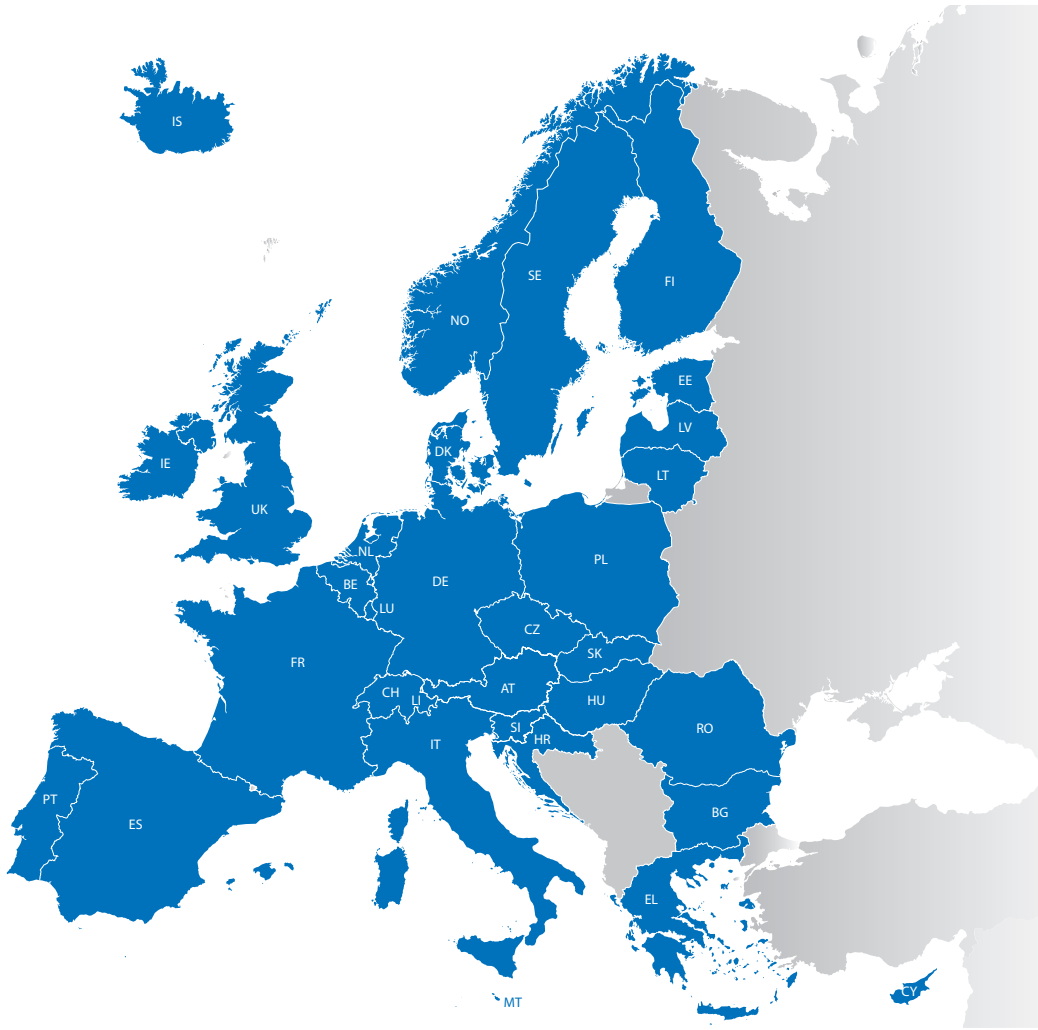
እዚ ሊፍለት (ሒፕብ-ጽሑፍ) ተዋሂብካ ዘሎም ኸንያት ኣብዚ ሃገር ወይድማ ኣብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ዓለምለኸዊ ውሕስነት (ዑቕባ) ክወሃበካ ስለዝሓተትካ እዩ፤ ከምእዉን ኣብዚ ዝርከቡ ሰበሰልጣናት ሕቶኻ ምናልባት ካልእ ሃገር ክትርእዮ ኣለዎ ኢሎም ንኸኣምኑ ዝገብሮም ምኸንያታት ስለዘለዎም እዩ።

እታ ንሕቶኻ ትምርምር ሃገር ኣየነይቲ ምዃና፡ ናይ ኤውሮጳዊ ሕብረት ሕጊ (European Union law) ብዝኾነ ሕጊ ‘ዳብሊን’ (‘Dublin’ Regulation) ብዝሰረቶ መስርሕ ክንውሰን ኢና። እዚ መስርሕ ናይ ዳብሊን መስርሕ (‘Dublin procedure’) ይበሃል። እዚ ሊፍለት ብዛዕባ እዚ መስርሕ ናይ ክህልዉኻ ዝኸእሉ ብብዝሒ ዝደጋገሙ ሕቶታት ምላሽ ይህብ።

ኣብዚ ዘይትርድኦ ዝኾነ ሓሳባት ምስዝህሉ፣ ብኸብረትካ ንሰበሰልጣናት ሕተት።

እዚ ተጻሒፉ ብናጻ ዝወሃብ ጽሑፍ (leaflet) ሓበሬታ ንምሃብ ጥራይ ዝዓለመ እዩ። ዕላምኡ ድማ ዓለምለኸዊ ዑቕባ ንምርካብ ንዘመልከቱ ሰባት ብዛዕባ ናይ ዳብሊን መስርሕ (Dublin procedure) ግበኡ ሓበሬታ ንምሃብ እዩ። ንሱ ንገዛእርእሱ ግን መሰላት ወይ ሕጋዊ ግበኡት ዝህብ/ዝሕዝ ኣይኮነን። ብመሰረት ናይ ዳብሊን መስርሕ፡ ናይ ሃገራት መሰላትን ግበኡትን ከምቲ ኣብ ዓንቀጽ (ኤውሮጳዊ ሕብረት) 604/2013 (Regulation (EU) 604/2013) ተገሊጾም ዘለዉ እዮም።

©መሰል ኤውሮጳዊ ሕብረት : ቅዳሕ 2014
ምብዛሕ ፍቁድ እዩ። ንዝኾነ ምጥቓም ወይ ምብዛሕ ካብዚ ሰኣልታት ካብ ዝምልከቶ ኣካል ቀጥታ ፍቓድ ምስታት የድሊ።

እተን ሃገራት ዱብሊን ዝበሃላ ነተን 28 ሃገራት ኤውሮጳዊ ሕብረት የጠቓልላ ንሳተን ከኣ (ሃንጋሪ (HU)፣ ሆላንድ (NL)፣ ሊቱዌንያ (LT)፣ ላትቪያ (LV)፣ ላክሰምቦርግ (LX)፣ ማልታ (MT)፣ ሮሜንያ (RO)፣ ስሎቫኪያ (SK)፣ ስሎቬንያ (SI)፣ ስዊድን (SE)፣ ስፔይን (ES)፣ ቆጵሮስ (CY)፣ ቡልጋርያ (BG)፣ ቤልጅም (BE)፣ ቼክ ሪፑብሊክ (CZ)፣ ኢስቶኒያ (EE)፣ ኣየርላንድ (IE)፣ ኦስትሪያ (AT)፣ ክሮኦሽያ (HR)፣ ዩናይትድ ኪንግደም (UK)፣ ዴንማርክ (DK)፣ ጀርመን (DE)፣ ግሪክ (EL)፣ ጣልያን (IT)፣ ፈረንሳ (FR)፣ ፊንላንድ (FI)፣ ፖላንድ (PL)፣ ፖርቹጋል (PT)) ከምኡውን እተን ምስ ሕጊ ዱብሊን “ምትእስሳር” ዘለወን 4 ሃገራት (ሊክተንስታይን (LI)፣ ስዊዘርላንድ (CH)፣ ኖርዌይ (NO) ከምኡውን ኣይስላንድ (IS))፡፡

ስለምንታይ እየ ብናይ ዳብሊን መስርሕ ዝሓልፍ ዘለኹ?

ናይ ዳብሊን ሕጊ ኣብ መላእ 32 ሃገራት ዘጠቓልል ጂኦግራፊካዊ ዞባ ተግባራዊ ይኸውን፡
: እተን ናይ ‘ዳብሊን ሃገራት’ እዘን ዝሰዕባ እየን፡-ሃንጋሪ (HU)፣ ሆላንድ (NL)፣ ሊቱዌንያ (LT)፣ ላትቪያ (LV)፣ ላክሰምበርግ (LX)፣ ማልታ (MT)፣ ሮሜንያ (RO)፣ ስሎቫኪያ (SK)፣ ስሎቬንያ (SI)፣ ስዊድን (SE)፣ ስፔይን (ES)፣ ቆጵሮስ (CY)፣ ቡልጋርያ (BG)፣ ቤልጅም (BE)፣ ቼክ ሪፑብሊክ (CZ)፣ ኢስቶኒያ (EE)፣ ኣየርላንድ (IE)፣ ኦስትሪያ (AT)፣ ክሮኦሽያ (HR)፣ ዩናይትድ ኪንግደም (UK)፣ ዴንማርክ (DK)፣ ጀርመን (DE)፣ ግሪክ (EL)፣ ጣልያን (IT)፣ ፈረንሳይ (FR)፣ ፊንላንድ (FI)፣ ፖላንድ (PL)፣ ፖርቹጋል (PT)) ከምኡውን እተን ምስ ሕጊ ዳብሊን “ምትእስሳር” ዘለወን 4 ሃገራት (ሊክተንስታይን (LI)፣ ስዊዘርላንድ (CH)፣ ኖርዌይ (NO) ከምኡውን ኣይስላንድ (IS))፡፡

ናይ ዳብሊን መስርሕ ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ትወስድ ሓንቲ ሃገር ኣየነይቲ ምዃና የፍልጥ፡፡ እዚ ማለት ድማ ካብዚ ሃገር ናብ ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ትወስድ ካልእ ሃገር ክትሰጋገር ትኽእል ኢኻ ማለት ኢዩ፡፡

እቲ ናይ ዳብሊን መስርሕ ክልተ ዕላማታት ዝሓዘ እዩ፡-

- ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናብ ሰበስልጣን እታ ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ትወስድ ሃገር ምብጽሑ ንምውሓስ፤
- ኣብ ናይ ዳብሊን ሃገራት ጸንሒትካ ንምንዋሕ ብምዕላም ኣብ ብዙሓት ሃገራት ናይ ዑቕባ ሕቶ ከይተቐርብ ንምርግጽ፡፡

ኣየነይቲ ሃገር እያ ንሕቶኻ ውሳኔ ናይ ምሃብ ሓላፍነት ዘለዋ ክሳብ ዝፍለጥ፣ ኣብዚ ዘለዉ ሰበስልጣናት ዝርዝር ናይ ሕቶኻ ኣይከርእይዎን እዮም፡፡

መዘኻኸሪ፡- ናብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ክትከይድ ኣይግብእካን እዩ፡፡ ናብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር እንተኒሶዝካ፣ ዳግማይ ናብዚ ክትምለስ ኢኻ ወይድማ ናብታ ኣቐዲምካ ዑቕባ ዝሓተትካላ ሃገር ክትምለስ ኢኻ፡፡ ኣብዚ ዘቕረብካዮ ናይ ዑቕባ ሕቶ ራሕሪሕካ ምኻድ እታ ሓላፍነት ትወስድ ሃገር ከምትቐየር ኣይገብርን እዩ፡፡ እንተተሓቢእካ ወይ ሃድሚካ፣ ንናይ ምድጓን ሓዲጋ ትቃላዕ፡፡

ቀደም ኣብ ሓንቲ ካብተን ናይ ዳብሊን ሃገራት እንተኔርካን ብድሕሪኡ ናብዚ ሃገር ቅድሚ ምምጻእካ ናይ ዳብሊን ሃገራት ዝርከባሉ ዞባ ገዲፍካዮ እንተኔርካ፣ ግድነት ክትነግረና ይግባእካ፡፡ እዚ ኣገዳሲ እዩ፣ ምኽንያቱ ኣብ ልዕሊ ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ትወስድ ሃገር ኣየነይቲ ክትከውን እያ ዝብል ሕቶ ጽልዋ ስለዝህልዎ፡፡ ካብ ናይ

ዳብሊን ሃገራት ወጻኢ ናይ ዘሕለፍካዮ ግዜ መርትዖ ከተቐርብ ክትሕተት ትኽእል ኢኻ፤ ንኡብነት ኣብ ፓስፖርትኻ ዘሎ ማሕተም፣ ናብ ዝነበርካያ ሃገር ናይ ምምላስ ወይ ካብ ዘለኻያ ሃገር ናይ ምጥራዝ ውሳኔ ወይድማ ካብ ናይ ዳብሊን ሃገራት ወጻኢ ናይ ዝነበርካሉ ወይ ዝሰራሕካሉ መረጋገጺ ወግዓውያን ሰነዳት፡፡

እቶም ሰበስልጣናት ምፍላጦም ከረጋግጾ ዝግባኣኒ ሓበሬታ እንታይ እዩ? ነዚ ሓበሬታ ኹ ብኸመይ እዩ ነቶም ሰበስልጣናት ከብርሃኡም ዘለኒ?

ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ዘለዎ ሃገር ኣየነይቲ እያ ንምውሳኒ ዝኣክል ቃለ-መሕትት ከግበረልካ ተኸእሎ ኣሎ። ኣብዚ ቃለ-መሕትት፣ እቲ ናይ ‘ዳብሊን መስርሕ’ (‘Dublin procedure’) ከነብርሃልካ ኢና። ብዛዕባ ኣብ ዝኾነት ናይ ዳብሊን ሃገር ዝርከቡ ዝኾኑ ይኹኑ ኣባላት ስድራቤትካ ትፈልጦ ዘበለ ኩሉ ሓበሬታ፣ ብተወሳኺ እታ ሓላፍነት ትስከም ሃገር ንምውሳኒ ዘድሊ ሓበሬታ (ኣየናይ ሓበሬታ እዩ ዘድሊ ዘመልከት ዝርዝራዊ መመልከቲ ሓበሬታ ኣብ ታሕቲ ተመልከት) ክትህበና ይግብኣካ። ብተወሳኺ ኣብ ኢድካ ዝርከቡ ዘድሊ ሓበሬታ ዝሓዙ ሰነዳትን ወረቓቓትን ከተቐርብ ይግባኣካ።

ብኸብረትካ ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ዘለዎ ሃገር ኣየነይቲ እያ ንምውሳኒ ዝሕግዝ ኩሉ ዘድሊ ሓበሬታ ንገረና።

እቲ ቃለ-መሕትት ቦቲ ትርድኦ ወይ ክትርድኦን ክትረዳዳሉን ትኽእል ኢዩ ተባሂሉ ትጽቢት ዝግበረሉን ቋንቋ እዩ ዝግበር።

እቲ ዝጥቀሙሉ ቋንቋ ዘይትርድኦ እንተኾነካ፣ ንምርድዳእ ዝሕግዝካ ኣተርጓሚ ከግበረልካ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። እቲ ኣተርጓሚ ግድነት ንሸኽን እቲ ሓታታይን ዝበልኩም ጥራይ ከተርጉም ይግባእ። እቲ/ታ ኣተርጓሚ/ሚት ናቱ/ታ ርእይቶታት ክሕውስ/ክትሕውስ የብሉን/ላን። ነቲ ኣተርጓሚ ምርድኡ እንተተጸጊምካ፣ ግድነት ንዓና ክትነግረና ኣለካ ከምእውን/ወይድማ ንጠበቓኻ ከተዘራርቦ ኣለካ።

እቲ ቃለ-መሕትት ብሚስጥር ክዕቀብ እዩ። እዚ ማለት ድማ ካብቲ ዝሃብካዮ ሓበሬታ ዋላሓድ’ውን እንተኾነ፣ እንተላይ ናይ ዑቕባ ሕቶ ናይ ምቕራብካ ጉዳይ፣ ናብ ኣብ መበቆል ሃገርካ ዝርከቡ፣ ንዓኻ ይኹን ነቶም ኣብ ዓዲ ዘለዉ ኣባላት ስድራቤትካ ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ክሃስይዎም ዝኽእሉ ሰባት ወይ ሰበስልጣናት ኣይክስደድን እዩ።

ናይ ቃለ-መሕትት መሰል ትኽለኣሉ ኩነት፣ ብዛዕባ ናይ ዳብሊን መስርሕን ኣብ ልዕሊ ኩነታትካ ዘውርዶ ሳዕቤናትን ዝምልከት ሓበሬታ ድሕሪ ምውሃብካ፣ ኣቐዲምካ ነዚ ሓበሬታ ብኻልእ መንገዲ ሂብካ እንተኔርካ ጥራይ እዩ። ቃለ መሕትት ዘይተገብረልካ እንተኾይኑ፣ እታ ሓላፍነት ትወስድ ሃገር ንምውሳኒ ዘድሊ ተወሳኺ ናይ ጽሑፍ ሓበሬታ ንምሃብ ሕቶ ከተቐርብ ትኽእል።

እቶም ሰበሰልጣናት ናይ ዑቕባ ሕቶይ ናይ ምምርጫ ሓላፍነት ትወስድ ሓንቲ ሃገር ኣየነይቲ ምዃና ብኸመይ ይውስኑ?

ሓንቲ ሃገር ሕቶኻ ናይ ምርኣይ ሓላፍነት ከምትሰከም ከገብርዎ ዝኸለሉ ዝተፈላለዩ ምክንያታት ኣለዉ። እዞም ምክንያታት እዚአም እቲ ሕጊ ብዝህበም ኣገዳስነት ተርታ ተሰሪዕም ተግባራዊ ይኾኑ። ሓደ ምክንያት ዘየድሊ እንተዘይኮይኑ፣ እቲ ዝቐጽል ምክንያት ኣብ ግምት ይኣቱ፣ ከምኡ እናዳበለ ድማ ይቐጽል።

እቶም ምክንያታት ከምኣገዳስነቶም ክስርዑ ከለዉ ምስዞም ዝስዕቡ ረጅሒታት ይዛመዱ፡-

- ዓለምለኸዊ ዑቕባ ዝረኸበ ወይድማ ኣብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ዑቕባ ዝሓተተ ኣባል ስድራቤት (ብዓልቤት ወይ ብዓልቲቤት፣ ትሕቲ 18 ዝዕድሚኦም ቆልዑ) እንተኣለውኻ፤

ስለዚ ቅድሚ ኣብ ልዕሊ ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናይ መጀመርያ ውሳኔ ምውሳዱ፣ ኣብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ዝነብሩ ኣባላት ስድራቤት እንተኣለውኻ ክትሕብረና ኣገዳሲ እዩ። ኣብ ሓንቲ ሃገር ብሓባር ክትኮኑ እንተደሊኻ፣ ንሸኻ ኮነ ኣባል ስድራቤትካ ድልየትኩም ብጽሑፍ ምግላጽ የድልየኩም።

- ቅድሚ ሕጂ ብካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ቪዛ ወይድማ መንበሪ ፍቓድ ተዋሂቡካ እንተኔና፤
- ናይ ኣጸብዕትኻ ዓሻራ ኣብ ካልእ ናይ ዳብሊን ኣገር ተወሲዱልካ (ከምኡውን ኣብ ዩሮዳክ (Eurodac¹⁾) ዝበሃል ኤውሮጳዊ ዳታቤዝ ተኸዚኑ።
- ዋላ'ኳ ናይ ኣጸብዕትኻ ዓሻራ ኣብታ ሃገር ኣይወሰድ፣ ኣብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ከምዝነበርካ ወይ ቦታ ሃገር ኣቢልካ ከምዝተጓዓዝካ ጭብጢ እንተሉ።

1) ሰፊሕ ሓበሬታ ብዛዕባ ዩሮዳክ(Eurodac) ኣብ ገጽ 8 ናይዚ ብነጻ ዝወሃብ ጽሑፈ ተጠቂሱ ኣሎ። “ኣብ ኤውሮጳዊ ሕብረት ዑቕባ ሓተተ ኣበኹ፣ ኣየነይቲ ሃገር ኮን ትቅበሊ ተኸውን?”

አነ ኣብ ትሕቲ ካልእ ሰብ ዝእለ ወይድማ ካልእ ሰብ ኣብ ትሕተይ ዝእለ እንተኾነ ኹ?

እዞም ዝሰዕቡ ኩነታት ኩሎም እንተተማሊኡም፣ ምስ ኣዴኻ፣ ኣቦኻ፣ ውላድካ፣ ሓውኻ ወይ ሓፍትኻ ኣብቲ ዝነበሩሉ ሃገር ዳግማይ ከትራኹብ ትኽእል ኢኻ፡-

- ኣብ ሓንቲ ካብተን ናይ ዳብሊን ሃገራት ሕጋውያን ነበርቲ እንተኾይኖም፤
- ሓንቲ ካብኸን ጥንሲ፣ ወይ ሓድሽ ዝተወልደ ህጻን እንተሃሊዋ፣ ወይ ሓደ/ሓንቲ ካብኹም ብኸቢድ እንተሓሟሙ/ማ፣ ወይ ከቢድ ኣካለስንክልና ዘለዎ/ዋ እንተኾይኑ/ና ወይ ሽማግሌ እንተኾይኑ/ና፤
- ሓዴኹም ናይቲ ሓደ ሓገዝ ተጸባዩ እንተኾይኑ፣ እቲ ሓደ ነቲ ሓንቲ ክኣሊ ወይ እታ ሓንቲ ነቲ ሓደ ክትኣሊ ትኽእል እንተኾይኑ፡፡

ከም ግቡእ እታ ውላድካ፣ የሕዋትካ ወይ ወለድኻ ዝቐመጡላ ሃገር ሕቶኻ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ከትወስድ ይግባእ፣ እዚ ዝኸውን ስድራቤታዊ ዝምድናኹም ኣብ መበቆል ሃገርኩም ዝነበር እንተኾይኑ እዩ፡፡ ብተወሳኺ ዳግማይ ከትጠራናፉ ክልፎኹም ድልየት ከምዘለኩም ንምርእይ ብጽሑፍ ከተመልከት ከትሕተት ኢኻ፡፡

ኣብታ ውላድካ፣ የሕዋትካ ወይ ወለድኻ ዝቐመጡላ ሃገር ኣቐዲምካ ትነብር እንተለኻ፣ ወይ ካብታ ኣዝማድካ ዝነበሩላ ሃገር ኣብ ዝተፈለየት ሃገር ትነብር እንተለኻ፣ ብዛዕባ እዚ ተኸእሎ ከትሓትት ትኽእል፡፡ ንነዊሕ ግዜ ካብ ምጉዓዝ ዝኸልከለካ ናይ ጥዕና ኩነታት ሃሊዩካ እንተዘይኮይኑ፣ ናብታ ሃገር ምጉዓዝ ከድልየካ እዩ፡፡

ብተወሳኺ ኣብ እዋን መስርሕ ዑቕባ ብሰብኣዊ፣ ስድራቤታዊ ወይ ባህላዊ ምኽንያታት ኩሎ ግዜ ምስ ኣዝማድካ ከትሓብር ከትሓትት ትኽእል ኢኻ፡፡ ሕቶኻ ተቐባልነት እንተረኺቡ፣ ናብታ ኣዝማድካ ዘለዉዋ ሃገር ምኻድ የድልየካ ይኸውን፡፡ ኣብ ከምዚ ዓይነት ኩነት፣ ምስምማዕካ ብጽሑፍ ከትገልጽ ከትሕተት ኢኻ፡፡ ሕቶኻ ኣብዚ ወይ ኣብ ካልእ ሃገር ከርእ ዘገድድካ ዝኾነ ይኹን ምኽንያት ከትነግረና ኣገዳሲ እዩ፡፡

ናይ ዝምድናታት፣ ተጸባይነት ወይ ሰብኣዊ ጉዳያት ምስዝለዓሉ፣ ንጥርፃናትካ ዝድግፍ ሙብርሂ ወይ ጭብጢ ከተቐርብ ከትሕተት ትኽእል ኢኻ፡፡

እንተሐሟመ ወይ ፍሉይ ጠለባት እንተሊዮሙኒ ኹ?

መታን ግብእ ሕክምናዊ ክንክን ወይ ፍወሳ ከግበረልካ/ኪ፣ ኣብዚ ዘለዉ ሰበስልጣናት፣ ብዛዕባ ጥዕናኻ/ኺ ደሟርካ ዘለካ/ኪ ዝኾነ ይኹን ፍሉይ ጠለብ ምፍላጥ የድልዮም፣ ከምኡውን ብፍላይ እዞም ዝስዕቡ እንተኾንካ/ኪ፡-

- ኣካለስንኩል እንተኾንካ/ኪ፣
- ጥንሲ እንተሊዮኪ፣
- ከቢድ ሕማም እንተሊዮካ/ኪ፣
- ናይ ግፍሂ፣ ምግሳስ ወይ ካልእ ከበድቲ ዓይነታት ስነ-ኣእሙራዊ፣ ኣካላዊን ጾታውን ዓመጽ ግዳይ እንተኾንካ/ኪ፡፡

ዝርዝር ኩነታት ጥዕናኻ እንተነገርካና ከምኡውን ናብ ካልእ ሃገር ክትስደድ እንተተወሲኑ፣ ናትካ ናይ ሕክምና ጸብጻብ ነታ ትኽዳ ዘለኻ ሃገር ክንህባ ፍቓድካ ክንሓትት ኢና፡፡ ምስዚ ዘይትሰማማዕ እንተኾንካ፣ ዘይምስምማዕካ ሕክምናዊ ጸብጻብካ ንኺይስደድ ይኽልከል፣ ናብታ ካልእ ሃገር ናይ ምስግጋርካ ጉዳይ ግን ኣይከልከልን እዩ፡፡ ናይ ሕክምና ጸብጻባካ ናብታ ካልእ ሃገር ክንሰዶ ዘይተፍቅደልና እንተኾንካ፣ እታ ካልእ ሃገር ንፍሉይ ጠለባትካ ክትምልስ ከምዘይትኽእል ኣብ ግምት የእትዎ፡፡

ብኽብረትካ ሕክምናዊ ጸብጻብካ ኩሉ ግዜ ቦቶም ሚስጥር ናይ ምዕቃብ ግብኣት ዘለዎም ሞያውያን ብጽኑዕ ሚስጥራውነት ከምዝትሓዝ ኣስተብህል፡፡

ንሕቶይ እትርእሂ ሃገር ኣየነይቲ እያ ንምውሳን ክንደይ ዝኣክል ግዜ ይወስድ? ሕቶይ ከሳብ ዝምርመር ክንደይ ዝኣክል ግዜ ይወስድ?

እቶም ናይዛ ሃገር ሰበስልጣናት ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ናይ ምውሳን ሓላፍነት ንወስድ ንሕና ክንከውን እንተወሲናም፣ እዚ ማለት ኣብዚ ሃገር ክትጸንሕ ትኽእል ከምኡውን ሕቶኻ ኣብዚ ከምርመር ይኽእል ማለት እዩ፡፡

ሕቶይ ናይ ምርኣይ ሓላፍነት ትስከም ሃገር ካብዛ ሕጂ ዘለኸዋ ካልእ ፍልይቲ ሃገር ከምዝኾነት ምስዝፍለጥ ከ?

ሕቶኻ ትምርምር ካልእ ሃገር ከትከውን ትኽእል እያ ኢልና እንድሕር ኣብ ግምት የእቲና፤ ሕቶኻ ኣብዛ ሃገር ካብዘቐረብካሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ **3 ኣዋርሕ** ሓላፍነት ከትስከም ነታ ሃገር ከንሓታ ኢና።

እንተኾነ ግን፤ ናይ ካልእ ሃገር ሓላፍነት ብመሰረት ናይ ኣጸብዕቲ ዓሻራኻ ጭብጥታት ዝተወሰነ እንተኾይኑ፤ እቲ ሕቶ እቶም ውጽኢታት ካብ ዩሮዳክ (Eurodac) ካብ ዝተቐበልናሉ ግዜ ጀሚሩ፤ ኣብ **2 ኣዋርሕ** ናብታ ካልእ ሃገር ይሰደድ።

- ናይ ዑቕባ ሕቶ ኣብ ናይ ዱብሊን ሃገር ተቐርብ ዘለኻ ሕጂ ንፈለማ እዋን እንተኾይኑ፤ እንተኾነ ግን ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ካልእ ናይ ዱብሊን ሃገር ከትምርምሮ ኣለዋ ኢልካ ከትኣምን ዘገድደካ ምኽንያት እንተሊዩ፤ ነታ ካልእ ሃገር ናይ ጉዳይካ “**ሓላፍነት**” ከትስከም ከንሓታ ኢና።

እታ ነዚ ሕቶ ንሰደላ ሃገር፡ እቲ ሕቶ ካብዝተቐበለትሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ **2 ኣዋርሕ** ግድነት ከትምልስ ይግብኣ። እታ ሃገር ኣብ ውሽጢ እዚ ናይ ግዜ ገደብ እንተዘይመለሳ፤ ሕቶኻ ናይ ምርኣይ ሓላፍነት ወሲዳ ኣላ ማለት እዩ።

- ኣቐዲምካ ካብዛ ሕጂ ዘለኻ ሃገር ዝተፈለየት ካልእ ናይ ዱብሊን ሃገር ናይ ዑቕባ ሕቶ ኣቐራብካ እንተኾንካ፤ ነታ ካልእ ሃገር “**መሊሳ ከትቅበለካ**” ከንሓታ ኢና።

እታ ነዚ ሕቶ ንሰደላ ሃገር፡ እቲ ሕቶ ካብዝተቐበለትሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ **1 ወርሒ** ወይውን ኣብ ናይ ዩሮዳክ (Eurodac) ጭብጥታት ዝተመስረተ እንተኾይኑ ኣብ ውሽጢ **2 ሰሙን** ግድነት ከትምልስ ኣለዋ። እታ ሃገር ኣብ ውሽጢ እዚ ናይ ግዜ ገደብ እንተዘይመለሳ፤ ሕቶኻ ናይ ምርኣይ ሓላፍነት ወሲዳ ከምኡውን መሊሳ ከትቅበለካ ተሰማሚዒ ኣላ ማለት እዩ።

እንተኾነ ግን፤ ኣብዚ ሃገር ዑቕባ ሓቲትካ እንተዘይኔርካ ከምኡውን ኣብ ካልእ ናይ ዱብሊን ሃገር ኣቐዲምካ ዘቐረብካሉ ናይ ዑቕባ ሕቶ ድሕሪ ሙሉእ ምጽራይ እንተተነጺጉ፤ ወይ ነታ ካልእ ሃገር ተመሊሳ ከትቅበለካ ምሕታት፤ ወይድማ ናብ መበቆል ሃገርካ ወይ ቀዋሚ ኢድራቫኻ ወይ ናብ ውሑስ ሳልሳይ ሃገር ምምላስ ካብ ዝብሉ ኣማራጺታት ሓደ ከንወስድ ንኽእል ኢና።

ካልእ ሃገር ሕቶኝ ናይ ምምርማር ሓላፍነት ንምውሳድ እንተተሰማሚዓ፣ ብዛዕባ ዝስዕብ ብዝምልከት ውሳኔና ክሕበረካ እዩ፡

- ናይ ዑቕባ ሕቶኝ ኣብዛ ሃገር ንኸይርእ ከምኡውን፣
- ናብታ ሓላፍነት ትወስድ ሃገር ንምስግጋርካ፡፡

እቲ ምስግጋር እታ ሃገር ሓላፍነት ካብ ዝወሰደትሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 6 ኣዋርሕ ይፍጸም፣ ወይድማ እቲ ቤትፍርዲ ወይ ዳያኑ ናብታ ሃገር ክትስደድ ካብ ዝወሰነሉ ግዜ ኣብ ውሽጢ 6 ወርሒ ነቲ ውሳኔ ክትምገቡ እንተወሲንካ፡፡ ካብ ሰበሰልጣናት እንተሃዲምካ ወይ እንተተኣሲርካ፣ እዚ ናይ ግዜ ገደብ ክናዋሕ ይኽእል እዩ፡፡

ከም ኣካል ናይ ዳብሊን መስርሕ ኣብዚ ሃገር ኣብ መዳሃኒ/ዕጹው ቦታ እንተተኣሲርካ፣ ሓጸርቲ ናይ ግዜ ገደባት ይግበሩ (ንዝያዳ ሓበሬታ ንምድጓን ዝምልከት ውሱን ክፍሊ ተወከስ)፡፡

እታ ሓላፍነት ዝወሰደት ሃገር ከም ሓታቲ ዑቕባ ትቕበለካ ከምኡውን ምስዚ ተዛሚዶም ናይ ዝመጹ መሰላት ተጠቃሚ ትኸውን፡፡ ኣብታ ሃገር ፈጺምካ ናይ ዑቕባ ሕቶ ኣቕራብካ ዘይትፈልጥ እንተኔርካ፣ ኣብታ ሃገር ድሕሪ ምብጻሕካ ናይ ምሕታት ዕድል ይወሃበካ፡፡

ናብ ካልእ ሃገር ንኸሰደድ ዝተዋህበ ውሳኔ ዘይሰማማዑ ምስ ዝኸውን ከ?

ናብ ካልእ ናይ ዳብሊን ሃገር ንኸትሰደድ ምስ ዝተዋህበ ውሳኔ ኣይሰማማዕን እየ ክትብል ትኽእል። እዚ ድማ ‘ይግባይ’ ወይ ‘ዳግማይ ምርኣይ’ ይበሃል።

ብተወሳኺ ክሳብ ናይ ይግባይ ወይ ዳግማይ ምርኣይ ጉዳይ ዝውዳእ ናይ ምስግጋርካ ጉዳይ ደው ክብል ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።

ኣብዛ ሃገር ንዝተዋህበ ውሳኔ ንምምጻት ከተዘራርቦም ዘለካ ሰበሰልጣናት ኣየኖት ምዃናም ብዝምልከት ሓበሬታ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሊፍለት ክትረከብ ትኽእል ኢኻ።

ወግዓዊ ውሳኔ ዝውውር ካብ ሰበ-ስልጣናት ምስተቐበልኩም፡ ናብ ምምሕዳራዊ ቤት ፍርዲ ዞባ ቪልንዩስ ይግባይ ንኸተቐርቡ ናይ 14 መዓልታት ግዜ ኣለኩም። ኣብ ውሽጥ እቲ ተመልኪቱ ዘሎ ግዜ ክትምጉት ምኽእል (ይግባይ ወይ ዳግማይ ምርኣይ) ብጣዕሚ ኣገዳሲ ነገር እዩ።

እቲ ዘቕረብኩሙዎ ይግባይ እናተራእየ ከሎ፡ እቲ ዝተዋህበኩም ውሳኔ ዝውውር ንኸንውንዝፍ ንኸትሓቱ ናይ 14 መዓልታት ግዜ ኣለኩም (እቲ ሕቶ ምውንዛፍ፡ ምስ ይግባይ ብሓደ ከምዚቐርብ ይኸውን)። ቤትፍርዲ ወይ ዳያኑ ብዛዕባ እዚ ሕቶ ድሕሪ ሓጺር ግዜ ክውስኑ እዮም። እቲ ደው ናይ ምባል ሕቶ እንተዘይተቐቢሎም፡ ምኽንያታቶም ክንገረካ እዩ።

ኣብ እዋን እዚ መስርሕ እዚ፡ ሕጋዊ ሓገዝ ናይ ምርካብ መሰል ኣለካ ከምኡውን፡ ኣድላዪ እንተተኾይኑ ናይ ቋንቋ ትርጉም ሓገዝ ኣለካ። ሕጋዊ ሓገዝ ማለት ወረቓቓትኻ ዘዳልውን ኣብ ቅድሚ ቤትፍርዲ ምስኻ ዝቐርብን ጠበቓ ናይ ምግባር መሰል ኣለካ ማለት እዩ።

ንኸምዚ ዝግበር ወጻኢታት ዘይትኽእሎ እንተተኾንካ፡ እዚ ዓይነት ሓገዝ ብናጻ ክትረከብ ክትካትት ትኽእል ኢኻ። ሕጋዊ ሓገዝ ብዛዕባ ዝህባ ትካላት ዝምልከት ሓበሬታ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሊፍለት ይርከብ።

BERLIN
644 m.

(TEMPELHOF)

AMSTERDAM
284 m.

BRUSSELS (MELSBROEK)

288 m.

463 km

ZURICH

(KLOTZ)

938

508 m.

ROME

(CIVIL)

1025 m.

LONDON AIR

86 m.

PARIS

ከዳግን ይኸለል ዶ?

ከትዳግን ዝገብሩኝ ካልአት ምኽንያትት ክህልዉ ይኸለሉ እዮም፤ እንተኾነ ግን ብመሰረት ዕላማታት ናይ ዳብሊን መስርሕ፤ ናብ ካልእ ሃገር ከይትስደድ ብምድላይ ከትሃድም ትኸለል ኢኹ ዝብል ውሁብ ሓዲጋ ኣሎ ኢሎም ሰበሰልጣናት ዝግምቱ ምስዝኾኑ ጥራይ ኢኹ ከትእስር ትኸለል።

እዚ እንታይ ማለት እዩ?

ሰበሰልጣናትና ንሰኻ ካባና ከትሃድመሉ ትኸለል ውሁብ ሓዲጋ ኣሎ ኢሎም እንተገሚቶም - ንኣብነት ንሰኻ ቅድሚ ሕጂ ሃዲምካ ብምንባርካ ምኽንያት ወይድማ ሪፖርት ናይ ምግባር ግብኣትካ ብዘይምኽባር ምኽንያት ወዘተ። - ኣብ እዋን ናይ ዳብሊን መስርሕ ኣብ ዝኾነ ህሞት ኣብ መዳጎኒ ከእትዉኹ ይኸለሉ እዮም። ከትዳግን ዘኸለሉኹ ምኽንያታት ኣብ ሕጊ ሰፊርም ኣለው። ካብዘም ኣብ ሕጊ ዝሰፈሩ ምኽንያታት ወጻኢ ንዓኻ ንምእሳር ተባሂሉ ኣብ ግብሪ ዝውዕል ካልእ ሕጊ የለን።

ስለምንታይ ትእስር ከምዘለኹ ብጽሑፍ ሓበሬታ ናይ ምርካብ፤ ከምኡውን ነቲ ናይ ምድጓን ትእዛዝ ናይ ምምጓት መሰል ኣለካ። ብተወሳኺ ነቲ ናይ ምድጓን ትእዛዝ ከትመጥት እንተደለኹ፤ ሕጋዊ ሓገዝ ናይ ምርካብ መሰል ኣለካ።

ኣብ እዋን ናይ ዳብሊን መስርሕ እናሃለኹ እንተተኣሰርካ፤ ንዓኻ ዝምልከት ናይቲ መስርሕ ናይ ግዜ ሰሌዳ ከምዚ ዝሰዕብ ይኸውን፡-

- * ነታ ካልእ ሃገር ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ካብ ዘቕረብካሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ **1 ወርሕ** ሓላፍነት ከትወስድ ከንሓታ ኢና።
- * እታ ነዚ ሕቶ ንሰደላ ሃገር፡ እቲ ሕቶ ካብዝተቐበለትሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ **2 ሰሙን** ግድነት ከትምልስ ይግብኣ።
- * ናትካ ምስግጋር እታ ሓላፍነት ዝወሰደት ሃገር ሕቶ ካብዝተቐበለትሉ ግዜ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ **6 ሰሙን** ይፍጸም። ነዚ ናይ ምስግጋር ውሳኔ ትምጥት እንተኾንካ፤ እተን 6 ሰሙናት እቶም ሰበሰልጣናት፤ ወይ ቤትፍርዲ ወይ ዳያኑ ይግባይካ እናተራእየኹል ናብታ ሓላፍነት ዝወሰደት ሃገር ከትስደድ ውሑስ ምጂኑ ዝወሰኑሉ ግዜ ጀሚሩ ይቐጽር።

እቲ ሕቶ ዝሰደደሉ ወይ ምስግጋርካ ተግባራዊ ዝኾነሉ ናይ ግዜ ገደብ እንተዘይኣኸበርና፤ ብመሰረት ናይ ዳብሊን መስርሕ ንምስግጋርካ ዝዓለመ ናትካ ምድጓን ከብቅዕ እዩ። ኣብ ከምኡ ኩነት፤ እቶም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ልሙዳት ናይ ግዜ ደረታት ይትግብሩ።

እቲ ዘቐርቦ ናይ ግለይ ሓበሬታ ኽ እንታይ ይኸውን? ብዘይኣገባብ ኣብ ጠቕሚ ከምዘይውዕል ብኸመይ የረጋግጽ?

እቶም ናይ ዱብሊን ሃገራት ሰበስልጣናት ኣብ እዋን ናይ ዱብሊን መስርሕ ትህቦም ጭብጥታት፡ ናይ ዱብሊንን ዩሮዳክን ሕግታት እንኮ ዕላማ ንምትግባር ጥራይ ክለዋወጡ ይኽእሉ። ኣብ መላእ እዋን ናይ ዱብሊን መስርሕ፡ ንዓኻ ዝምልከቱ ኩሎም ናይ ግሊ ዝርዝር ሓበሬታታት ከምኡውን ብዛዕባ ነብስኻ፣ ስድራቤትኻ፣ ወዘተ ትህቦም ሓበሬታታት ብሚስጥር ክዕቀቡልኻ መሰል ኣለኻ። ጭብጥታትኻ ሕጊ ንዘስፈርም ዕላማታት ጥራይ ኣብ ጠቕሚ ከውዕሉ ይኽእሉ።

ነዘም ዝስዕቡ ናይ ምርኣይ/ምጥቃም መሰል ኣለኻ፡-

- * ንዓኻ ዝምልከቱ ጭብጥታት፡ ከምዚ ዓይነት ጭብጥታት እንተላይ ናይ ዩሮዳክ ጭብጥታት ጌጋታት እንተሊይዎም ክእረሙ፣ ወይድማ ብዘይ ሕጋዊ መንገዲ እንተተመስሪሖም ክስረዙልኻ ናይ ምሕታት መሰል ኣለኻ፤
- * ጭብጥታትኻ እንተላይ ናይ ዩሮዳክ ጭብጥታት ብኸመይ ከምዝእረሙ ወይ ከምዝስረዙ ዝገልጽ ሓበሬታ ናይ ምሕታት መሰል ኣለኻ። እዚ ናይቶም ነቲ ናይ ዱብሊን መስርሕኻ ሓላፍነት ዝወሰዱ ብቐዓት ሰበስልጣናት፣ ከምኡውን ናይ ግሊ ጭብጥታት ምዕቃብ ዝምልከቱ ሕቶታት ዘኣንግዱ ሰበስልጣናት ሃገራዊ ምዕቃብ ጭብጥታት ናይ ርክብ ዝርዝር ሓበሬታታት የጠቓልል።

ንዝተዋህበ ውሳኔ ክትቃወሙ እንተደሊኹም፡ ግን ከኣ ንወጻኢታት ናይቲ ዚውሃብ ሓገዝ ሕጋዊ ጉዳያት ክትሸፍኑ ዘይትኽእሉ እንተኼንኩም፡ ብኽብረትኩም በዚ ዚስዕብ ኣድራሻ ገይርኩም ተወከሱ፡

ኣብ ትሕቲ ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ዝነጥፍ ክፍሊ ስደተኛታት

L. Sapiegos str. 1, 10312 Vilnius

ቲሌ፥ +370 5 271 7112

ኢመይል፥ md.rastine@vrm.lt

<http://www.migracija.lt>

doi:10.2847/19185

ISBN 978-92-9243-148-8

